

Kristianstads
kommun

Handlingsplan för arbetet med barnkonventionen i Kristianstads kommun 2020-2022

Antagen av Kommunfullmäktige 2020-01-14

Innehållsförteckning

Syfte	3
Bakgrund.....	3
Uppföljning.....	3
Organisation, genomförande och ansvar.....	3
Politisk nivå.....	4
Förvaltnings -och bolagsnivå.....	4
Mål och delmål	5
Delmål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning.....	5
Delmål 2: Barn är delaktiga i beslut som berör dem.....	6
Delmål 3: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas.....	7
Definitioner	9

Syfte

Syftet med denna handlingsplan är att förverkliga FN:s barnkonvention i Kristianstads kommun så att ett barnperspektiv genomsyrar kommunens samtliga verksamheter. Med barnperspektiv avses ett synsätt där barnets bästa är ledande i planering, beslut och utförande på alla nivåer i organisationen. Målgrupp för planen är politiker och medarbetare inom Kristianstads kommun. För att bedriva ett hållbart och framgångsrikt barnrättsarbete behöver kommunen arbeta såväl strategiskt som långsiktigt. Denna handlingsplan är en viktig komponent i det arbetet och fungerar som ett styrdokument där alla verksamheter har ett ansvar för att tillämpa barnkonventionen inom ramen för sitt uppdrag.

Bakgrund

Handlingsplanen utgår från Genomförandestrategi av Barnkonventionen i Kristianstads kommun som antogs av Kommunstyrelsen 2018-08-29. Den bygger på den tidigare antagna handlingsplanen för 2019, som blev utvärderad av förvaltningar och bolag i november samma år. Utvärderingen visade på framsteg bland flera av delmålen, men pekade också ut ett antal förbättringsområden. Denna omarbetade handlingsplan bygger på tidigare nämnda utvärdering, på utvecklingsområden som kommit fram på nätverksmöten samt strategiska dokument såsom Vision 2030, FN:s barnkonvention och den nationella strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige.

Uppföljning

Handlingsplanen gäller från och med att Kommunfullmäktige beslutar att anta den. Handlingsplanen ska utvärderas årligen, därefter om nödvändigt revideras. Utvärderingen görs av kommunledningskontoret i samarbete med kommunens förvaltningar och bolag. Kommunledningskontoret ansvarar för att vid behov revidera handlingsplanen samt sammanställa ett årligt barnbokslut som en del av kommunstyrelsens årsredovisning. Syftet med barnbokslutet är att ge en samlad bild av vilka satsningar som gjorts och åtgärder som vidtagits av nämnder/styrelser, kommunstyrelse, kommunfullmäktige samt förvaltnings- och bolagsledning.

Organisation, genomförande och ansvar

Handlingsplanen omfattar samtliga kommunala verksamheter i Kristianstads kommun, både den politiska organisationen och kommunens förvaltningar och bolag.

Varje verksamhet ska kunna beskriva hur man bedriver barnrättsarbete enligt barnets perspektiv, barnperspektivet och barnrättsperspektivet. Kommunledningskontoret har det övergripande ansvaret för att säkerställa att barnrättsarbetet genomförs och följs upp.

Politisk nivå

Kommunstyrelsen ansvarar för att:

- uppdrag utförs i linje med budget och handlingsplan
- uppdrag säkerställs genom att tillföra de resurser som krävs för genomförande
- besluta om ny handlingsplan samt om förändringar i handlingsplanen.

Förvaltnings –och bolagsnivå

Kommundirektören ansvarar för att:

- uppdrag och tilldelade resurser fördelas till kommunens verksamheter
- förutsättningar skapas så att verksamheterna har möjlighet att arbeta i linje med handlingsplanen
- erfarenheter och utvecklingsbehov inom barnrättsområdet återkopplas till den politiska ledningen.

Förvaltnings-och bolagschef ansvarar för att:

- synliggöra och säkerställa att barnets rättigheter och barnperspektivet beaktas och formuleras i verksamhetsplanering och uppföljning
- medarbetare får kunskap om konventionen och dess tillämpning
- verksamhetens rutiner och arbetssätt beaktar barnets rättigheter
- en ansvarig kontaktperson eller arbetsgrupp för barnrättsfrågor utses i verksamheten
- förutsättningar skapas för verksamhetens ansvarige att utföra sitt uppdrag
- elevrådsrepresentanter för grundskolor och gymnasium bereds möjlighet att delta på de möten som kommunen arrangerar.

Ansvarig kontaktperson ansvarar för att:

- på uppdrag av och tillsammans med sin närmsta chef hålla barnperspektivet levande genom att informera och initiera aktiviteter avseende barnets rättigheter och barnperspektiv till ledning och medarbetare i den egna verksamheten
- synliggöra och driva utvecklingsområden om barnets rättigheter i verksamheten.

Mål och delmål

Det övergripande målet för handlingsplanen är att skapa en struktur som ger förutsättningar för att bedriva ett strategiskt och långsiktigt barnrättsarbete samt att stärka barns möjligheter att vara delaktiga i frågor som berör dem.

Handlingsplanen är uppdelad i tre delmål:

1. Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning.
2. Barn är delaktiga i beslut som berör dem.
3. Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas.

Till varje delmål kopplas aktiviteter som ska genomföras för att nå måluppfyllnad.

Delmål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och dess tillämpning

Aktiviteter kopplade till delmål 1

1.1 Barnkonventionen är väl förankrad hos politiker och medarbetare i förvaltningarna och bolagen

En förutsättning för att införliva barnkonventionens principer i den kommunala verksamheten är att det finns kunskap om rättigheterna samt hur dessa implementeras i det dagliga arbetet. Kunskapsnivån ska vara av sådan art att det kan skapas förutsättningar i verksamheterna för att aktivt arbeta med barnets rättigheter. Utbildning och kompetensutveckling ska kontinuerligt erbjudas i barnkonventionen, barnrättsfrågor, förhållningssätt och metoder. Medarbetare som direkt och indirekt riktar sig till barn och unga ska ha ingående kunskaper om barnets rättigheter så att de kan omsätta sina kunskaper i konkret handling. Nyanställda tar del av detta i samband med introduktion för nyanställda. Chefer bör utbildas i hur man skapar goda förutsättningar för medarbetarna i tillämpningen av barnkonventionen m.m. Bland förtroendevalda ska det finnas kunskap om vilket ansvar politiken har för att fatta beslut som är grundade i barnrätten, något som bör ges i samband med introduktion för nya förtroendevalda i samband med ny mandatperiod.

1.2 Barnrättsnätverk

Ett nätverk bestående av ansvariga kontaktpersoner träffas minst två gånger per år för att utvärdera arbetet med barnrättsfrågor i de olika verksamheterna och för att utbyta kunskaper och erfarenheter. Varje förvaltnings/bolags kontaktperson ansvarar för att information från den egna förvaltningen/bolaget förmedlas, samt att framkomna frågeställningar och fakta förs vidare in i respektive förvaltning/bolag. Nätverket knyts till kommunledningskontorets ungdomssamordnare vars uppgift är att hålla samman och följa upp kommunens barnrättsarbete, omvärldsbevaka samt delta i nätverk som rör barns rättigheter.

Delmål 1	Aktivitet	Tidplan	Ansvar
1:1	Barns rättigheter ska diskuteras, konkretiseras och problematiseras på arbetsplatsträffar eller liknande forum på arbetsplatsen.	Start 2020	Ansvarig avdelningschef.
1:1	Information om barnkonventionen blir en del i kommunens allmänna introduktionsutbildning.	Start 2020	HR-avdelningen i samarbete med ungdomssamordnaren.
1:1	Utbildningsinsatser görs för förtroendevalda, chefer och olika yrkesgrupper.	Start 2020	Kommundirektör samt förvaltning –och bolagschefer.
1:2	Varje förvaltning/bolag har en utsedd kontaktperson för barnfrågor som deltar i det kommunövergripande nätverket.	Kontinuerligt	Ungdomssamordnaren på KKK samt förvaltning –och bolagschefer.

Delmål 2: Barn är delaktiga i beslut som berör dem

Aktiviteter kopplade till delmål 2

2:1: *Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken*

För att barnets rättigheter ska tillgodoses behöver barn ha kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken. Barn har rätt att få information om sina rättigheter anpassat utifrån sin ålder och mognad. Samtliga verksamheter ska inom sina områden tillhandahålla anpassad information till barn om deras rättigheter och hur rättigheterna kan tillgodoses. Detta gäller såväl i enskilda ärenden som i frågor där barn som kollektiv är berörda.

2:2 *Kommunikation*

Allmän information om kommunens uppgifter och hur den styrs såväl som specifik information ska bli tydlig och lättillgänglig. Kommunens ungdomshemsida ska underlätta för unga att komma i kontakt med kommunen och få information om hur de kan påverka kommunens arbete. Barn med funktionsnedsättning ska på samma sätt ges möjlighet att delta på ett aktivt sätt, vilket kan medföra att vissa anpassningar kommer behövas för att tillgodose deras behov. Kommunikatörer på förvaltningar och bolag ansvarar för att fylla sidan med aktuellt innehåll från respektive organisation. Kommunikationsavdelningen på kommunledningskontoret samordnar

Kommunen bör kartlägga hur kommunen kommunicerar med barn i dagsläget och hur behoven ser ut. En sådan kartläggning bör omfatta översyn dels av kommunens webbplats, dels informationsmaterial som affischer, foldrar, annonser etc. som finns på mötesplatser där barn och unga vistas. Även alternativa kommunikationslösningar med unga i kommuner bör undersökas.

2:3 Ungdomsråd

Barn har ingen direkt möjlighet att påverka den kommunala politiken eftersom de inte har någon rösträtt. Enlig barnkonventionens tolfte artikel har varje barn rätt att skapa sig en egen uppfattning och uttrycka denna i de frågor som rör barnet. Det ungdomsråd som startades under 2019 ska ha regelbundna träffar. Målsättningen är att det ska finnas representanter från kommunens samtliga skolors (inklusive friskolors) elevråd i grundskolan och gymnasieskolan. Rådet är ett sätt för kommunen att ta del av ungdomars synpunkter i det kommunala arbetet. Ungdomsrådet kommer fungera som remissinstans i frågor som rör barn, öka möjligheten för barn att påverka utvecklingen i kommunen och kunna väcka frågor till liv i nämnder och kommunfullmäktige. Barn har möjlighet att lämna in medborgarförslag till kommunfullmäktige och ska via ungdomsrådet ges möjlighet ge ett barnperspektiv på frågor om kommunal planering.

Delmål 2	Aktivitet	Tidplan	Ansvar
2:1	Barn informeras om sina rättigheter enligt barnkonventionen.	Start 2020	Samtliga förvaltningar och bolag tar vid behov fram verksamhetsspecifikt material. KLK bistår med övergripande information och samordnar information som finns på kommunens ungdomshemsida.
2:2	Genomföra en kartläggning med syftet att ge svar på både hur kommunen kommunicerar med barn i dag och hur behoven ser ut.	2020-2021	Kommunikationsavdelningen i samarbete med berörda förvaltningar och bolag.
2:3	Kommunen driver ett ungdomsråd.	Kontinuerligt	Ungdomssamordnare på KLK.

Delmål 3: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas

Aktiviteter kopplade till delmål 3

3:1 Barnkonsekvensanalys görs i ärenden som berör barn och unga

För att säkerställa att barns bästa tillgodoses samt att barns rättigheter beaktas, ska en bedömning göras inför de beslut som berör målgruppen. Ärenden som berör barn och som går till nämnd/styrelse för beslut ska redogöra för hur barns rättigheter säkerställts i ärendet med hjälp av en barnkonsekvensanalys.

Som stöd inför beslut kan handledning för beslut användas (bilaga 1). Utbildning om hur en barnkonsekvensanalys ska göras bör erbjudas de tjänstemän som hanterar dessa ärenden.

3:2 Redovisning av resultat

För ett långsiktigt och målstyrt arbete med att införliva barnkonventionens principer i den kommunala verksamheten bör Kommunfullmäktige ge samtliga nämnder och styrelser i uppdrag att årligen redovisa hur respektive verksamhet arbetar med att tillgodose barns rättigheter hur barns och ungas delaktighet ser ut i den ordinarie verksamheten En sådan redovisning bör därefter ligga till grund för det årliga barnboksslutet som sammanställs av ungdomssamordnaren i samband med Kommunstyrelsen årsredovisning.

Delmål 3	Aktivitet	Tidplan	Ansvar
3:1	Gemensamma mallar för implementering av barnrättsperspektivet i kommunens verksamheter tas fram.	Start 2020	KLK
3:2	Barnkonsekvensanalyser genomförs när det gäller beslut som berör barn.	Start 2020	Samtliga nämnder och styrelser.
3:2	Kommunfullmäktige ger nämnder och styrelser i uppdrag att redovisa årligen hur man arbetar för att tillgodose barns rättigheter.	Start 2020	Samtliga nämnder och styrelser.

Definitioner

Barn	Personer 0-18 år
Barnperspektiv	Barnperspektiv innebär att en vuxen så långt som möjligt sätter sig in i ett barns situation och försöker se till barnets bästa. Det handlar också om att göra sitt bästa för att förstå och respektera barns erfarenheter, upplevelser, uppfattningar och handlingar.
Barnrättsperspektiv	Att vid varje beslut eller åtgärd som rör barn beakta, att dess rättigheter tas tillvara som barnets bästa, likvärdighetsprincipen, barnets synpunkter, barnets rätt att leva och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov, barnets intresse på kort och lång sikt och att tillräckliga resurser avsätts.
Barnets perspektiv	Barnets perspektiv är det enskilda barnets åsikter, tankar och föreställningar om sin livssituation och de sammanhang hen befinner sig i. Barnets perspektiv innebär att barnet självt blir lyssnat på och att det utifrån ålder och mognad ges möjlighet att få bidra med sina erfarenheter, synpunkter och förslag. Om det av speciella skäl inte är möjligt att göra detta, är det viktigt att hämta barnets åsikter i efterhand.
Barnkonsekvensanalys (BKA)	En metod att bedöma ett enskilt barns bästa, en grupp barns bästa eller barn bästa i allmänhet med utgångspunkt i en specifik åtgärd eller frågeställning. Syftet med en BKA är att få ett allsidigt beslutsunderlag.

Barnkonventionen - handledning inför beslut

Beslut som rör barn ska föregås av en bedömning om barns rättigheter tillvaratagits i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter. De fyra grundprinciperna i barnkonventionen ska vara vägledande och beaktas.

Handledningen är tänkt att fungera som ett stöd vid handläggning av ärenden inför beslut och vid andra prövningar av barnets bästa.

Att tänka på innan du fattar beslut

- Berörs barn av beslutet?

Om du svarar JA. Ta då även ställning till nedanstående frågor:

- Innebär beslutet att barnets bästa sätts i främsta rummet?
- Tillgodoses barnets rätt till utveckling genom beslutet?
- Har barn getts möjlighet att uttrycka sin åsikt och har deras åsikt beaktats?
- Har du analyserat vilka barn som kan diskrimineras på grund av beslutet?

FN:s barnkonvention innehåller fyra grundprinciper som ska beaktas inför beslut:

Artikel 2 - Lika värde och icke-diskriminering

Innebär att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 - Barnets bästa i främsta rummet

Innebär att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet.

Artikel 6 - Rätt till liv och utveckling

Innebär att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas.

Artikel 12 - Barns rätt till delaktighet

Innebär att barnet har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör barnet. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

För mer information: <http://intranat.kristianstad.se/Regler-och-styrning/Styrning-och-uppfoljning/Barnkonventionen/>

För mer information

Kristianstads kommun

Förnamn Efternamn

Tel: Ange telefonnummer

Förnamn Efternamn

Tel: Ange telefonnummer

Förnamn Efternamn

Tel: Ange telefonnummer

Förnamn Efternamn

Tel: Ange telefonnummer

Handlingsplan för arbetet med
barnkonventionen i Kristianstads kommun
2020-2022
Dnr KS 2019/1126

Kristianstads
kommun

| Kristianstads kommun
Elisabet Farner | 044-132698
www.kristianstad.se | kommun@kristianstad.se